

[illegible]

بُكَاءَ
الصَّبِيِّ
فَأَتَجَوَّ
86;ُ فِي
صَلَاتِي
كَرَاهِيَةَ
أَنْ أَشُقَّ
عَلَى
أُمِّهِهِه Buhari,
Kitabu’l-Cemaat ve’l-imamet, 36 Birbirilerimize karşı aramızda meveddet var eden,
el-Vedûd olan Allah’a sonsuz defa hamdolsun; Rahmet ve merhamet Peygamberi
Hz. Muhammed’e, âline ve ashâbına salât ve selam olsun; geceniz
mübarek olsun. Değerli Müslümanlar! Aile, iki farklı insandan Allah’ın
rahmet ve sevgisinin eseri ile bir olan; birlik olan toplumun en küçük yapısıdır.
Bu yapı toplumun seyrine, istikbaline tesir edecek bir önem arz eder. Sağlam olursa
toplumun/ümmetin geleceği sağlam olur; ifsat olursa toplumun/ümmetin geleceği ifsat
olur. Bu öneme binaen İslam dininde aileye ayrı bir değer verilir. Daha bidayette aile olmak
isteyenlere yol gösterilir. Çünkü Allah’ın rızasına nail olacak ailenin
fertleri Allah ile irtibatları güçü olacak bir yapı arz etmelidir. Ağızları dualı
olmalıdır zira ailenin istikbale bakan çocukları dualarının eseri olacaktır. Aşağıdaki ayetler
buna işaret eder. Hz. Zekeriya ilerleyen yaşında Rabbine şöyle niyaz etmişti:
وَإِنِّي
خِفْتُ
الْمَوَالِي
14; مِنْ
وَرَائِي
وَكَانَتِ
امْرَأَتِي
عَاقِرًا
فَهَبْ لِي
مِنْ
لَدُنْكَ
وَلِيًّا۞
يَرِثُنِي
وَيَرِثُ
مِنْ آلِ
يَعْقُوبَ
وَاجْعَلْهُ
رَبِّ
رَضِيًّا “Gerçek şu ki
ben, benden sonra gelecek akrabalarım(in isyankâr olmaların)dan korkuyorum. Karım ise
kısırdır. Bana kendi tarafından; bana ve Yakub hanedanına varis olacak bir çocuk bağışla
ve onu hoşnutluğuna ulaştırmış bir kimse kıl!” (Meryem suresi, 5-6) Yani bize
bahşedersen razı olduğun ve Peygamber varisi olmanın şuurunda olan bir evlat ver. Bu evlat aynı
zamanda Sen’ın razı olacağın biri olsun ve endişe duyduğum şeylere karşı yaşadığı
çevreyi ıslah etsin. رَبَّنَا
هَبْ لَنَا
مِنْ

أَزْوَاجِنَا
وَذُرِّيَّاتِنَا قُرَّةَأَعْيُنٍ
وَاجْعَلْنَا
لِلْمُتَّقِينَ إِمَامًا
“Ey Rabbimiz! Eşlerimizi ve çocuklarımızı bize göz aydınlığı kıl ve bizi Allah’a karşı gelmekten sakınanlara önder eyle” (Furkan suresi, 74) bu ayet ailenin tümünü muhtevi bir yakarışı terennüm eder. Önce eşlerin sonra çocukların muttaki olma arzularını ifade eder. Çünkü muttakilere imam/önder olacak kişinin muttaki olması zaten kaçınılmazdır. Sonra muttakilere önder olacak çocuk için önce eşlerin muttaki olması gerekir. Bu dua bunu da ifade eder. Çünkü anne-baba başta olmak üzere aile büyükleri muttaki olursa çocuklar da muttaki olmaya namzettir. Tıpkı Hz.Meryem gibi. Hz. Meryem iffet abidesi bir hanımdı. Hz. İsa kucağında olduğu halde kavminin yanına çığıında kavmi, Hz. Meryem’e şaşırmıştı. Zira onlar iyi bir aileden gelen Hz. Meryem’ın bu halde bulunmasını yadırgamışlar ve şöyle demişlerdi: يَاأُخْتَهَارُونَ مَاكَانَ
أَبُوكِامْرَأَسَوْءٍ وَمَاكَانَتْأُمُّكِبَغِيًّا “Ey Hârûn’un kız kardeşi! Senin baban kötü bir kimse değildi. Annen de iffetsiz değildi.” (Meryem suresi, 28) Bundan hangi neticeyi çıkartabiliriz? Bize göre, eğitim psikolojisi bakımından, Hz. Meryem'in veraseti iyi idi. Dolayısıyla çevresi, ana-babasından aldığı hem biyolojik hem de manevî mirasın iyi olduğuna işaret etmişler, Hz. Meryem'in kötü bir ailede yetişmediğini, tam tersine iyi bir aile çevresinde büyüdüğünü itiraf etmişlerdi. Böylesine yüksek manevi şahsiye­te sahip olan bir kadının, iffetsiz bir çocuk dünyaya getiremeyeceği yar­gısında bulundular. Demek ki, Hz. Meryem, ana-babasından güzel bir biyolojik ve manevî miras almıştı. Bu manevî mirası halk, Hz. Harun'a kadar uzat­mıştı. Böylece, ailenin asaletine dikkat çekilmiş ve aile terbiyesinin önemi vurgulanmıştı. (Bayraktar Bayraklı, Yeni Bir Anlayışın Işığında Kur’an Tefsiri, Bayraklı Yayınları: 12/113-116.) AİLECE CAMİLERİ İMAR VE İHYA ETMEK Konuya ailede namazın gündem oluşturacak şekilde bir öneme sahip olması gerektiğine dair ayet ve hadislerle başlamak gerekir. Taha suresinin 132. Ayetinde doğrudan aile büyüklerine bir emir olduğunu söylememiz gerekir. Allah Teala:
وَأْمُرْأَهْلَكَبِالصَّلَاة𧝐 وَاصْطَبِرْ

عَلَيْهَا
لَا
نَسْأَلُكَ
رِزْقًا
نَحْنُ
نَرْزُقُكَ
وَالْعَاقِبَةُ
لِلتَّقْوَى
“Ailene namazı emret ve kendin de ona devam et. Senden rızık istemiyoruz. Sana da biz rızık veriyoruz. Güzel sonuç, Allah’a karşı gelmekten sakınmanızdır”
buyurmaktadır. İmam Kurtûbî ayetin Hz. peygamberin şahsında ümmetinin tümüne şamil olduğu söyeler. [\[1\]](#) Buna göre ayet kıyamete kadar gelecek her Müslüman anne-babayı içine almaktadır. Tahrim suresinin 6. Ayeti:
يَاأَيُّهَا
الَّذِينَ
آمَنُوا قُوا
أَنْفُسَكُمْ
وَأَهْلِيكُمْ
نَارًا; Ey iman edenler! Kendinizi ve ailenizi, yakıtı insanlar ve taşlar olan ateşten koruyun. ile Hz. peygamberin:
كُلُّكُمْ
رَاعٍ
وَكُلُّكُمْ
مَسْئُولٌ
عَنْ
رَعِيَّتِهِ
الْإِمَامُ
رَاعٍ
وَمَسْئُولٌ
عَنْ
رَع.ِيَّتِهِ
وَالرَّجُلُ
رَاعٍ فِي
أَهْلِهِ hadisleri de bunu ifade eder.
(Hepiniz çobansınız ve hepiniz sorumlu olduklarınızdan mesulsünüz. Devlet başkanı halkından; aile reisi durumunda olan kişi de ailesinden sorumludur)[\[2\]](#) Lokman suresinin 17. Ayetinde hikmet sahibi Lokman (a.s)’ın oğluna hitaben:
يَابُنَيَّ
أَقِمِ
الصَّلَاةَ
وَأْمُرْ
بِالْمَعْرُوفِ وَانْهَ
عَنِ
الْمُنْكَرِ
وَاصْبِرْ

عَلَى مَا
أَصَابَكَ
إِنَّ ذَلِكَ
مِنْ عَزْمِ
الْأُمُورِ
'Yavrum! Namazı dosdoğru kıl . İyiliği emret. Kötülükten alıkoy. Başına
gelen musibetlere karşı sabırlı ol. Çünkü bunlar kesin olarak emredilmiş
işlerdendir' ayeti ile Bakara suresinde Hz. Yakub'un oğlu İsmail'in
oğullarına olan nasihati/gönderdiği (اَمْ
كُنْتُمْ
شُهَدَاءَ
إِذْ حَضَرَ
يَعْقُوبَ
الْمَوْتُ
إِذْ قَالَ
لِبَنِيهِ
مَا
تَعْبُدُونَ
مِنْ بَعْدِي
قَالُوا
نَعْبُدُ
إِلَهَكَ
وَإِلَهَ
آبَائِكَ
إِبْرَاهِيمَ
وَإِسْمَاعِيلَ
وَإِسْحَاقَ
إِلَهًا
وَاحِدًا
وَنَحْنُ
لَهُ
مُسْلِمُونَ
Yoksa siz Yakub'un , oğlu İsmail'in oğullarına,
'Benden sonra kime ibadet edeceksiniz?' dediği, onların da, 'Senin ilâcın ve ataların İbrahim, İsmail ve İshak'ın ilâcı olan tek bir ilâc ha ibadet
edeceğiz; bizler O'nun boyun eğmiş müslümanlarız.' dedikleri zaman
orada hazır mı bulunuyordunuz?) ayetine dikkat edilirse, aile bûnyânlarının
çocuklarına namaz başta olmak üzere dinin emir ve yasalarının tebliğinin
önemi ortaya çıkmış olur. AİLECE CAMİLERİ
İMÂR ETMEK Ailece camilerle ilgilenmeye dair birkaç ç ayet-i kerime dikkatlerimizi
çekmektedir. Bunların ilki baba-oğul mescidini imârında çalışan Hz. İbrahim ve Hz.
İsmail'e aittir. Bakara suresinin 127. Ayetinde bu durum bize şöyle haber
verilmektedir: وَإِذْ
يَرْفَعُ
إِبْرَاهِيمُ

الْقَوَاعِدَ مِنَ
الْبَيْتِ
وَإِسْمَاعِيلُ رَبَّنَا
تَقَبَّلْ
مِنَّا
إِنَّكَ
أَنْتَ
السَّمِيعُ
الْعَلِيمُ Hani İbrahim, İsmail ile birlikte evin (Kâbe’nin) temellerini yükseletiyor, “Ey Rabbimiz! Bizden kabul buyur! Şüphesiz sen hakkıyla işitensin, hakkıyla bilensin” diyorlardı. Bu ayet Kabe-i Muazzama’nın tamiri ile ilgilidir. Fahreddin Razi ve İbn Kesir gibi müfessirler İsmail (a.s)’ın küccedilük yaşta olmasına rağmen inşa işinde çalıştığını belirtir.[3] Başka bir ayette sadece mescitlerin inşasıyla değil temizlenmesi/hizmet edilmesinin tavsiye edilmesinde de yine İbrahim ve İsmail (a.s)’ı görmeekteyiz. Cenab-ı Hak bunu şöyle haber vermektedir:
وَعَهِدْنَا
إِلَى
إِبْرَاهِيمَ
وَإِسْمَاعِيلَ أَنْ
طَهِّرَا
بَيْتِيَ
لِلطَّائِفِينَ
وَالْعَاكِفِينَ
وَالرُّكَّعِالسُّجُودِ İbrahim ve İsmail’e şöyle emretmiştik: “Tavaf edenler, kendini ibadete verenler, rükû ve secde edenler için evimi (Kâbe’yi) tertemiz tutun.” Bu iki ayet başlı başına Müslüman ailelerin Allah’ın evleri ile ilgilenmelerini, inşasından tutun temizliğine kadar her türlü hizmet için çalışmaları gerektiğine işaret eder. Tevbe suresinin 18. Ayeti de bunu göstermektedir:
إِنَّمَا
يَعْمُرُ
مَسَاجِدَ
اللَّهِ مَنْ
آمَنَ
بِاللَّهِ
وَالْيَوْمِ
الْآخِرِ
وَأَقَامَ
الصَّلَاةَ
وَآتَى

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[islam ve Hayat,Güncel Vaaz ve Hutbeler](#)